

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2022

Chișinău

**Privind aprobarea Avizului la proiectul de lege pentru modificarea
Legii nr. 198/2007 cu privire la asistența juridică garantată de stat**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului Avizul la proiectul de lege pentru
modificarea Legii nr. 198/2007 cu privire la asistența juridică garantată de stat.

Prim-ministru

NATALIA GAVRILIȚA

Contrasemnează:

Ministrul justiției

Sergiu Litvinenco

Aprobat
prin Hotărârea Guvernului nr. /2022

AVIZ
la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 198/2007
cu privire la asistența juridică garantată de stat

Guvernul a examinat proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 198/2007 cu privire la asistența juridică garantată de stat, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă (nr. 334 din 12 august 2022), și comunică următoarele.

Sub aspectul intenției de reglementare, potrivit notei informative, proiectul de act normativ are drept scop fortificarea sistemului de asistență juridică garantată de stat, în vederea asigurării efective a dreptului la apărare.

Prin proiect se propune includerea la categoriile de persoane cărora li se acordă asistență juridică calificată indiferent de nivelul veniturilor a persoanelor cu dizabilitate severă sau accentuată (art. 20 din Legea nr. 198/2007), cât și stabilirea faptului că asistența juridică calificată se acordă persoanelor al căror venit este mai mic de salariul minim lunar stabilit de Guvern (art. 21 din Legea nr. 198/2007). Conform autorilor proiectului, este importantă stabilirea faptului că asistența juridică calificată se acordă persoanelor al căror venit este mai mic de cuantumul minim garantat al salariului lunar în sectorul real (actualmente – 3 500 lei), deoarece în acest mod se va realiza acoperirea parțială a cheltuielilor financiare esențiale care nu sunt luate în considerare la determinarea cuantumului minimului de existență, precum și se va asigura exercitarea efectivă a dreptului la apărare de către persoanele social-vulnerabile.

De asemenea, prin amendamentele propuse se urmărește fortificarea și eficientizarea capacităților funcționale ale Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat în vederea acordării asistenței juridice calificate. Aceste prevederi se referă la criteriile de angajare a para-juriștilor (simplificarea modalității de recrutare a parajuriștilor), mandatul membrilor și directorului executiv al Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat, temeiurile refuzului de acordare a asistenței juridice calificate.

Pornind de la faptul că prezentul proiect va contribui esențial la asigurarea accesibilității serviciilor de asistență juridică garantată de stat, precum și va fortifica capacitatea de exercitare a dreptului la apărare a persoanelor social-vulnerabile, Guvernul susține proiectul înaintat, cu condiția ajustării acestuia după cum urmează.

1. La art. I pct. 6, modificările operate la art. 21 din Legea nr. 198/2007 cu privire la asistența juridică garantată de stat vor genera costuri suplimentare din bugetul de stat (autorii estimează cheltuieli suplimentare de circa 20 milioane lei anual).

Dat fiind faptul că planificarea și alocarea resurselor publice se efectuează în strânsă legătură cu prioritățile Guvernului și obiectivele politicii bugetar-fiscale pe termen mediu, iar, potrivit Ministerului Finanțelor, la etapa actuală nu există certitudine cu privire la cadrul de resurse disponibile în bugetul de stat începând cu anul 2023, modificările propuse la pct. 6 din proiect se susțin cu condiția intrării în vigoare a acestora la 1 ianuarie 2024, în contextul elaborării bugetului pentru anul 2024.

Astfel, în dispozițiile finale ale proiectului, alin. (1) din art. II va fi expus în după cum urmează:

„(1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția:

- a) art. I pct. 5, care intră în vigoare la 1 ianuarie 2023;
- b) art. I pct. 6 și 7, care intră în vigoare la 1 ianuarie 2024.”

2. De asemenea, la art. 21 alin. (1) din proiectul de lege, cuvintele „salarii minim lunar stabilit de Guvern” se vor substitui cu cuvintele „salariul minim lunar pe țară stabilit de Guvern”.

3. În contextul modificării art. 21 de la pct. 6 din proiect, la pct. 7 va fi operată modificarea corespunzătoare și a art. 22, cu renumerotarea punctelor existente.

Astfel, pct. 7 va avea următorul cuprins:

„7. La articolul 22 alineatul (1), cuvintele „nivelul venitului stabilit de Guvern pentru a beneficia de asistență juridică în conformitate cu prezenta lege” se substituie cu cuvintele „salariul minim lunar pe țară stabilit de Guvern și”.”

Referitor la această prevedere sunt valabile obiecțiile expuse *supra* cu privire la data intrării în vigoare. Astfel, reamintim că dispoziția finală din proiect va fi formulată în redacția expusă anterior.

În fine, actualul pct. 7, împreună cu punctele subsecvente, vor fi renumerotate.

4. La actualul pct. 7 din proiect, în privința completării art. 24 alin. (1) cu un nou temei de refuz pentru asistența juridică calificată, în nota informativă este specificat că această prevedere nu va afecta în nici un mod instituția înlocuirii apărătorului, care va fi în continuare aplicabilă conform art. 70 din Codul de procedură penală nr. 122/2003, precum și art. 27 alin. (4) din Legea nr. 198/2007 cu privire la asistența juridică garantată de stat.

Totuși, pentru a exclude potențialele interpretări divergente în privința normei respective, considerăm imperativă expunerea lit. e) de la art. 24 alin. (1) în următoarea redacție:

„e) solicitantul deja beneficiază pe aceeași cauză de asistență juridică calificată garantată de stat sau de asistență juridică acordată de un avocat în bază

de contract, cu excepția cazului de înlocuire a apărătorului conform art. 70 din Codul de procedură penală nr. 122/2003.”.

5. Propunerile de modificare de la art. 24 alin. (1¹) se vor indica în ordinea elementelor structurale din actul supus modificării (mai întâi litera b), după care litera c)).

6. De asemenea, prevederea de modificare a art. 24 alin. (1¹) lit. b) urmează a fi revizuită și expusă în următoarea formulare:

„la litera b), textul „minimul de existență, calculat în conformitate cu modul aprobat de Guvern” se substituie cu cuvintele „salariul minim lunar pe țară stabilit de Guvern”.”

7. La actualul pct. 8, prin care se propune modificarea art. 33 alin. (1), considerăm imperios de a specifica expres modul în care sunt făcute publice listele avocaților publici și a avocaților care acordă asistență juridică la cerere.

Astfel, enunțul „Periodic, către data de 30 iunie și 31 decembrie, listele se actualizează și sunt făcute publice.” se va substitui cu enunțul „Listele se actualizează semestrial și sunt făcute publice pe pagina web oficială a Consiliului Național.”